Mjölby kommun

Riktlinjer för skolskjuts

Beslutad av: Utbildningsnämnden
Beslutsparagraf: UTB§148
Diarienummer: UTB/2025:160
Dokumentansvarig nämnd: Utbildningsnämnden
Dokumentansvarig handläggare: Utbildningsstrateg
Senast aktualitetsprövad: 2025-12-15

Vision Policy Strategi Plan **Riktlinje**

1. Inledning

Skolskjuts är transport av elev i förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola och anpassad gymnasieskola, från en plats i anslutning till elevens hem, till den plats där utbildningen bedrivs och tillbaka. Resa mellan korttidshem och skola samt tillbaka omfattas också av skolskjuts, och motsvarar då resa till och från bostaden.

Kommunen är inte skyldig att anordna skolskjuts till eller från fritidshem. Det innebär att en elev som åker skolskjuts till skolan inte är berättigad till skjuts hem från fritidshemmet på eftermiddagen.

1.1 Lagstiftning

Skollagen 10 kap. 32 § reglerar skolskjuts enligt följande:

"Elever i grundskola med offentlig huvudman har rätt till kostnadsfri skolskjuts från en plats i anslutning till elevens hem till den plats där utbildningen bedrivs och tillbaka, om sådan skjuts behövs med hänsyn till färdvägens längd, trafikförhållanden, elevens funktionsnedsättning eller någon annan särskild omständighet.

Denna rätt gäller dock inte elever som väljer att gå i en annan skolenhet än den där kommunen annars skulle ha placerat dem eller som går i en annan kommuns grundskola med stöd av 25-27 §§. I de fall då det kan ske utan organisatoriska eller ekonomiska svårigheter ska kommunen även anordna skolskjuts i dessa fall.

Elevens hemkommun ska ombesörja att skolskjuts anordnas."

Samma lagtext gäller också förskoleklass 9 kap. 15b §, och anpassad grundskola 11 kap. 31 §. Utöver Skollagen finns Förordningen om skolskjutsning samt Trafiksäkerhetsverkets föreskrifter om skolskjutsning.

2. Riktlinjens innehåll

2.1 Avståndet till skola och hållplats för skolskjuts

Respektive kommun fastställer de avstånd som ska gälla för att vara berättigad till skolskjuts. För att en elev i Mjölby kommun ska vara berättigad till skolskjuts ska färdvägen mellan hemmet och skolan vara:

Förskoleklass - årskurs 3:	2 kilometer
Årskurs 4 - 6:	4 kilometer
Årskurs 7 - 9:	5 kilometer

Med hemmet menas elevens folkbokföringsadress eller den andra vårdnadshavarens folkbokföringsadress vid växelvis boende. Med färdväg menas den kortaste vägen eleven kan gå eller cykla från hemmet till skolan.

Beräkning av avstånd görs automatiskt med hjälp av digitalt kartverktyg. Mätning sker enligt samma metod för alla elever för att få en likställd och rättssäker hantering av skolskjuts.

Skolskjuts är inte transport från dörr till dörr, utan den erbjuds mellan en fastställd skolskjutshållplats och skolan. I Mjölby kommun har det fastställts att avståndet mellan hemmet och skolskjutshållplatsen får vara upp till 2 kilometer för elever i förskoleklass och årskurserna 1-3. För elever i årskurserna 4-9 får avståndet vara upp till 3 kilometer.

2.2 Andra skäl än avstånd mellan hem och skola som kan ge rätt till skolskjuts

I vissa fall kan andra skäl än avstånd motivera avsteg från reglerna och att en elev beviljas skolskjuts. Faktorer man tar hänsyn till är:

- Trafikförhållanden
- Funktionsnedsättning hos en elev kan motivera att skolskjuts anordnas. Detta ska styrkas med läkarintyg.
- Andra särskilda omständigheter.

2.3 Växelvis boende

Barn till föräldrar som inte bor tillsammans kan ha rätt till skolskjuts från båda hemmen, om villkoren för skolskjuts är uppfyllda.
För att skolskjuts ska beviljas behöver eleven gå i den skola som kommunen skulle ha placerat eleven i, utifrån folkbokföringsadressen (den så kallade placeringsskolan).

Skolskjuts beviljas inte till en adress utanför kommunens gräns.

Boendet ska vara stadigvarande och jämnt fördelat mellan båda hemmen, till exempel att eleven bor varannan vecka hos respektive vårdnadshavare. Planeringen av skolskjutsen utgår från att eleven vistas hos samma vårdnadshavare måndag till fredag under skolveckan.

2.4 Res- och väntetider

Kommunen ska enligt skollagen ordna skolskjuts på ett sätt som är rimligt för eleverna och se till att väntetider och restider inte blir längre än nödvändigt.

Vid samordning av skolskjutsar kan viss väntetid före eller efter skoldagen uppstå. Skolskjutsen kan inte alltid anpassas till varje elevs exakta start- och sluttider. Om en elev behöver vänta vid skolan ansvarar skolan för eleven under denna tid.

Förseningar eller tillfälligt inställda turer, både inom den ordinarie linjetrafiken och skolskjutsen, ger inte rätt till särskild skolskjuts eller ekonomisk ersättning.

2.5 Formerna för skolskjuts och elevresor

Skolskjuts med allmän kollektivtrafik

När skolskjuts planeras bedöms först vilka elever som kan resa med den vanliga kollektivtrafiken till och från skolan. Mjölby kommun köper då läsårskort från Östgötatrafiken till de elever som berörs.

Läsårskortet är en värdehandling. Om kortet tappas bort kan ett nytt kort beställas mot en avgift som motsvarar Östgötatrafikens spärravgift.

Särskilt upphandlad skolskjuts

Mjölby kommun har via Östgötatrafiken upphandlad skolskjuts i delar av kommunen.

Självskjutsning

Kommunen och vårdnadshavare kan komma överens om att vårdnadshavaren mot viss ersättning från kommunen tar över ansvaret för de dagliga resorna till och från skolan. Detta kan avtalas när vanlig skolskjuts inte är möjlig, eller som ett alternativ vid växelvis boende.

Elevresor gymnasieskola

Gymnasieelever har inte rätt till skolskjuts. Om avståndet mellan hemmet och skolan är minst 6 kilometer kan gymnasieelever få ett läsårskort för resor med Östgötatrafiken. Elever kan få ekonomisk ersättning om avståndet till närmsta hållplats är 4 kilometer eller mer.

2.6 Ansvarsfördelning

Flera delar ansvar under skolskjutsen: kommunen, skolan, entreprenören, vårdnadshavare och eleven.

Kommunen

Kommunen ansvarar för skolskjutsen och köper tjänsten från Östgötatrafiken. Bara skolskjutsamordnaren kan beställa eller avbeställa skjuts.

Elevens ansvar

Eleven ska följa reglerna, till exempel använda bälte och följa ordningsregler.

Vårdnadshavarens ansvar

Vårdnadshavaren ansvarar för eleven på väg till och från hållplatsen, under väntetid och när eleven klivit av bussen vid hemkomst.

Se till att eleven kommer i tid och meddela entreprenören vid sjukdom eller frånvaro. Vid självskjutsning ansvarar vårdnadshavaren tills skoldagen börjar. Ge också information om särskilda behov som kan påverka säkerheten.

Entreprenörens ansvar
Entreprenören och föraren ansvarar för eleven under transporten och följer trafikregler. Elever får endast släppas av vid fastställda hållplatser, och problem ska rapporteras till skolan.

Skolans ansvar
Skolan ansvarar för tillsyn och säkerhet på plats och vid hemfärd. Skolan ser till att elever följer regler och avgångstider.

Utbildningsförvaltningens ansvar
Utbildningsförvaltningen tar fram riktlinjer för skolskjuts och ser till att skolor, elever och vårdnadshavare får information om dem.

2.7 Säkerhet och försäkringar
Om en elev skadas vid en trafikolycka, eller om elevens tillhörigheter skadas, täcks kostnaderna av fordonets trafikförsäkring.

Om en elev avsiktligt förstör något på skolskjutsfordonet kan entreprenören kräva ersättning från eleven. Om skadan sker av misstag kan vårdnadshavarens hemförsäkring ibland användas.

Vid olycka när vårdnadshavaren själv skjutsar barnet gäller fordonets trafikförsäkring.

Om en elev skadar sig under skoltid och inte kan åka med ordinarie skolskjuts under en tid, kan i vissa fall kommunens försäkringsbolag hjälpa till med ersättning för tillfällig taxiresa. Denna resa sker i samråd mellan vårdnadshavare och försäkringsbolag och ingår inte i den vanliga skolskjutsverksamheten.

2.8 Om skolskjutsen är försenad eller inte tar sig fram
Om säkerheten under färden inte kan garanteras, till exempel på grund av stora snömängder eller halka, kan skolskjutsen bli försenad eller ställas in. Vid svåra väderförhållanden bör bussbolaget kontaktas för att försäkra sig om att skolskjutsen kan ta sig fram. Om vägen inte är tillräckligt snöröjd, kontakta aktuell vägförening.

2.9 Ansökan om skolskjuts och handläggningstid
Ansökan om skolskjuts inför nytt läsår ska lämnas senast den 1 april. Handläggningstid för ansökan är en månad. Ansökan görs via en e-tjänst på Mjölby kommuns websida.

Om du saknar möjlighet att ansöka via webben, kontakta skolskjutshandläggare via kommunens växel 010-234 5000.

2.10 Överklaga beslut

Överklagan när eleven går i den skola som kommunen har anvisat

Beslut om skolskjuts kan överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Det är ett förvaltningsbesvär enligt skollagen om eleven går i den skola som kommunen har anvisat. Överklagan ska innehålla:

- Den klagandes namn, postadress och telefonnummer
- Vilket beslut som överklagas
- Varför beslutet är felaktigt och vilken ändring som önskas

Överklagan skickas senast tre veckor efter att beslutet har tillkännagivits till:

Utbildningsförvaltningen Mjölby kommun
595 80 Mjölby

Överklagan när eleven går i en annan skola än den kommunen har anvisat

Rätten till skolskjuts vid val av annan skola än den som kommunen har anvisat kan överklagas till Förvaltningsrätten som gör en laglighetsprövning.
Överklagan ska innehålla:

- Den klagandes namn, postadress och telefonnummer
- Vilket beslut som överklagas
- Varför beslutet är felaktigt och vilken ändring som önskas

Överklagan skickas senast tre veckor efter att beslutet tillkännagivits till:

Förvaltningsrätten Östergötland
Box 406
581 04 Linköping

3. Ansvar och uppföljning

Riktlinje för skolskjuts ska aktualitetsprövas av skolskjutshandläggare minst vart 4:e år.

Mjölby kommun

Mjölby kommun
Förvaltning: Utbildningsförvaltningen
Telefon: 010-234 50 00
E-post: utbildning@mjolby.se
Besöksadress: Burensköldsvägen 11–13, 595 80 Mjölby

Världsvan & Hemkär